

Zakurzone karty Biblii...

Mieszkańcy Jerozolimy

1 Wszyscy Izraelici byli umieszczeni w wykazach rodowych. Oto oni spisani zostali w księdze królów izraelskich i judzkich. Byli oni uprowadzeni do niewoli babilońskiej z powodu swych występków. 2 Pierwsi mieszkańcy, którzy weszli do swych posiadłości w swoich miastach: Izraelici, kapłani, lewici i niewolnicy świątyni.

3 W Jerozolimie zamieszkiwali potomkowie Judy, Beniamina, Efraima i Manasses. 4 Utaj, syn Ammihuda, syna Omriego, syna Imriego, syna Baniego, jednego z synów Peresa, syna Judy. 5 Z Szilonitów: pierworodny Asajasz i jego synowie. 6 Z synów Zeracha: Jeuel i sześciuset dziewięćdziesięciu ich braci.

7 Z synów Beniamina: Sallu, syn Meszullama, syna Hodawiasza, syna Hassenuy. 8 Jibnejasz, syn Jerochama, Ela, syn Uzziiego, syna Mikriego, Meszullam, syn Szefatiasza, syn Reuela, syna Jibniasza. 9 Braci ich według ich rodowodów było dziewięćset pięćdziesięciu sześciu. Wszyscy ci mężowie byli naczelnikami swoich rodów.

10 Z kapłanów: Jedajasz, Jojarib, Jakin. 11 Azariasz, syn Chilkiasza, syna Meszullama, syna Sadoka, syna Merajota, syn Achituba, zwierzchnik domu Bożego. 12 Adajasz, syn Jerochama, syna Paszchura, syna Malkiasza; Masaj, syn Adiela, syna Jachzery, syna Meszullama, syna Meszillemita, syna Immera. 13 Braci ich, naczelników swoich rodów, było tysiąc siedmiuset sześćdziesięciu dzielnych wojowników, zatrudnionych obsługą domu Bożego.

14 Z lewitów: Szemajasz, syn Chaszszuba, syna Azrikama, syna Chaszabiasza, z synów Merariiego. 15 Bakbakar, Cheresz, Galal, Mattaniasz, syn Miki, syna Zikriego, syna Asafa. 16 Obadiasz, syn Szemajasza, syna Galala, syna Jedutuna, i Berekiasz, syn Asy, syna Elkany, który mieszkał w zagrodach Netofatyków.

17 Odźwierni: Szallum, Akkub, Talmon, Achiman i ich bracia. Szallum był przełożonym. 18 Jest on nim jeszcze teraz w Bramie Królewskiej, od wschodu. Ci byli odźwiernymi w obozach lewitów. 19 Szallum, syn Korego, syna Ebiasafa, syna Koracha, i bracia jego z domu jego ojca, Korachici, zatrudnieni obsługą, byli stróżami progów namiotu, a ich ojcowie strzegli wejścia do obozu Pańskiego. 20 Pinchas, syn Eleazara, był dawniej ich przełożonym - Pan niech będzie z nim! 21 Zachariasz, syn Meszelemiasza, był odźwiernym przy wejściu do Namiotu Spotkania.

22 Wszystkich wybranych na odźwiernych przy bramach było dwustu dwunastu. Byli oni zapisani w wykazach rodowych w swoich osiedlach. Stałe zaś ich obowiązki ustanowił Dawid i Samuel "Widzący". 23 Zarówno oni, jak i ich synowie czuwali nad bramami świątyni Pańskiej, domu namiotu, aby pełnić straż. 24 Z czterech stron znajdowali się odźwierni: od wschodu, zachodu, północy i południa. 25 Bracia ich, mieszkający w swoich zagrodach, przychodzili od czasu do czasu, by być z nimi przez siedem dni, 26 ponieważ w stałej służbie byli czterej przełożeni odźwiernych. Byli to lewici odpowiedzialni za komnaty i skarbcę domu Bożego. 27 Nocowali w obrębie domu Bożego, do nich bowiem należała piecza i obowiązek otwierania go każdego rana. 28 Niektórzy z nich mieli pieczę nad sprzętami używanymi do służby Bożej, bo wnosili je policzone i w tejże liczbie wynosili. 29 Inni spośród nich czuwali nad przyborami i nad wszystkimi naczyniami świętymi, nad najczystszą mąką, winem, oliwą, kadzidłem i balsamami. 30 A synowie kapłanów przyprawiali pachnące mieszanki do balsamów. 31 Mattitiasz, spośród lewitów, ten, który był pierworodnym Szalluma Korachity, miał sobie powierzony stały wypiek ciasta na ofiary. 32 Spośród synów Kehata, spośród ich braci, niektórzy mieli za zadanie układać chleby pokładne w każdy szabat.

33 A ci, którzy byli śpiewakami, naczelnikami rodzin lewickich, pozostawali w komnatach wolni od innych zajęć, ponieważ dniem i nocą przypadała na nich służba. 34 Ci byli naczelnikami rodów lewickich według swego pokrewieństwa, a mieszkali w Jerozolimie.

35 W Gibeonie mieszkał Abi-Gibeon i Jejel, a imię żony jego było Maaka. 36 Jego synem pierworodnym był Abdon, potem Sur, Kisz, Baal, Ner, Nadab, 37 Gedor, Achio, Zachariasz i Miklot. 38 Miklot był ojcem Szimmeama. Oni również mieszkali w pobliżu swych krewnych ze swoimi braćmi w Jerozolimie. 39 Ner był ojcem Kisza, Kisz - Saula, Saul był ojcem Jonatana, Malkiszuy, Abinadaba i Eszbaala. 40 Synem Jonatana był Meribbaal, a Meribbaal był ojcem Miki. 41 Synowie Miki: Piton, Melek i Tachrea. 42 Achaz był ojcem Jary; Jara - Alemeta, Azmaweta i Zimriego;

Zimri był ojcem Mosy. 43 Mosa był ojcem Binei; synem jego był Refajasz, synem jego Eleasa, synem jego Aseł. 44 Aseł miał sześciu synów; a ich imiona: Azrikam, Bokru, Izmael, Szeariasz, Obadiasz, i Chanan. To są synowie Asela.

Termin „brat” ma bardzo szerokie w Biblii. Oprócz tego, że odnosi się on do dzieci tych samych rodziców, nader często używany jest również w stosunku do osób posiadających wspólnego przodka, a zwłaszcza do członków tego samego klanu. W tym właśnie ostatnim znaczeniu pojawia się on w 1 Krn9,6.9. Słowem „brat” posługiwano się również ze względów grzecznościowych: występuje ono często w listach, które wymieniali między sobą królowie starożytnego Wschodu.

Zdjęcie 1. **Rodzina Ur Nimy.**

Płaskorzeźba sumeryjska, III tys. przed Chr. Paryż, Luwr.

Rozdział 9. zamyka się rodowodem Saula, cytowanym już w 8,23-38. Jest on umieszczony na początku opowiadania o dziejach tragicznej postaci pierwszego z królów izraelskich. Właśnie w przedstawieniu jego historii można dostrzec różnicę w historiograficznym podejściu między Pierwszą Księgą Kronik a Księgami Samuela, które zależą od środowiska, w jakim powstała księga Powtórzonego Prawa. W istocie Kronikarz od razu chce się zainteresować Dawidem, a szczególnie tymi jego projektami, gdy idzie o świątynię i kult. To jest główny cel, któremu podporządkowana jest cała historia Izraela.

Istnieje jednak pewien ważny dodatek, dołączony przez Kronikarza pod koniec tej relacji, gdzie mamy wzmiankę interpretującą w religijny sposób śmierć Saula i przekazanie królewskiej władzy Dawidowi. Saul popełnił grzech niewierności wobec Pana, gdy zasięgnął

porad u wróżki z Endor (por. 1 Sm 28), wywołując tym Jego gniew, a na siebie ściągnając nieodwołalny wyrok. Jest to epigraf, który w wymowny sposób przypina negatywną etykietkę rządowi o szczególnie złożonej i dramatycznej historii. Odnosi się wrażenie, jakby król ten był postacią niegodną szerszej wzmianki. To pozwala nam lepiej wczuć się w przyjęty w Kronikach punkt widzenia, który nie jest ściśle historyczny, lecz raczej religijny.

Zdjęcie 2. Świątynia w Jerozolimie.
Fresk z Dura Europos, III w. Damaszek, Muzeum.

Odźwierni. W rozdziale 9. czytamy o pochodzeniu i zakresie obowiązków spoczywających na mężczyznach wyznaczonych do specjalnej służby w sanktuarium świętego miasta. Wzmiankowani są również u Ezdrasza i Nehemiasza, gdzie nie zalicza się ich do lewitów, ale przedstawia jako całkiem niezależną grupę. Natomiast zdaniem autora Ksiąg Kronik, wszyscy, którzy pełnią służbę wewnątrz świątyni, muszą należeć do pokolenia Lewiego, więc przytaczane przezeń informacje genealogiczne podtrzymują i potwierdzają postawioną wyżej tezę: rody odźwiernych pochodzą od Koracha, wnuka Kehata, syna Lewiego (Wj 6,16-24).

Potomkowie Beniamina

1 Beniamin był ojcem swego pierworodnego Beli; drugiego - Aszbela, trzeciego - Achracha, 2 czwartego - Nochy, piątego - Rafy. 3 Synami Beli byli: Addar, Gera, ojciec Ehuda, 4 Abiszua, Naaman i Achoach, 5 Gera, Szufufan i Churam. 6 Oto synowie Ehuda; ci byli naczelnikami rodów mieszkających w Geba i przesiedlili ich do Manachat: 7 Naaman, Achiasz i Gera; on to ich przesiedlił i był ojcem Uzzy i Achichuda, 8 a Szacharaima - w kraju Moabu. Potem gdy odprawił swe żony: Chuszim i Baarę, 9 miał ze swej nowej żony: Jobaba, Sibię, Meszę, Malkoma, 10 Jeusa, Sakiasza i Mirmę; ci byli jego synami, naczelnikami rodów. 11 Z Chuszim miał:

Abituba i Elpaala. 12 Synowie Elpaala: Eber, Miszam i Szemed, on to zbudował Ono, Lod i miejscowości przynależne. 13 Beria i Szema byli naczelnikami rodów mieszkających w Ajjalonie; oni to wypędzili mieszkańców Gat. 14 Achio, Szaszak, Jeremot, 15 Zebadiasz, Arad, Eder, 16 Mikael, Jiszpa i Jocha, byli synami Berii, 17 Zebadiasz, Meszullam, Chizki, Cheber, 18 Jiszmeraj, Jizlia i Jobab, byli synami Elpaala. 19 Jakim, Zikri, Zabdi, 20 Elienaj, Silletaj, Eliel, 21 Adajasz, Berajasz, Szimrat byli synami Szimejogo. 22 Jiszpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Zikri, Chanan, 24 Chananiasz, Elam, Antotiasz, 25 Jifdejasz i Peniel byli synami Szaszaka. 26 Szamszeraj, Szechariasz, Ataliasz, 27 Jaareszjasz, Eliasz, Zikri byli synami Jerochama. 28 Ci byli naczelnikami rodów według ich spisów; zamieszkali oni w Jerozolimie.

29 W Gibeonie mieszkał Abi-Gibeon; imię jego żony było Maaka. 30 Jego synem pierworodnym był Abdon, potem Sur, Kisz, Baal, Ner, Nadab, 31 Gedor, Achio i Zeker. 32 Miklot był ojcem Szimejogo. Oni również mieszkali w pobliżu swych krewnych ze swoimi braćmi w Jerozolimie.

33 Ner był ojcem Kisza, Kisz - Saula. Saul był ojcem Jonatana, Malkiszuy, Abinadaba i Eszbaala. 34 Synem Jonatana był Meribbaal; Meribbaal był ojcem Miki. 35 Synowie Miki: Piton, Melek, Tarea i Achaz. 36 Achaz był ojcem Joaddy; Joadda - Alemeta, Azmaweta i Zimriego; Zimri był ojcem Mosy. 37 Mosa był ojcem Binei; jego synem był Rafa, synem jego Eleasa, synem jego Asel. 38 Asel miał sześciu synów, a oto ich imiona: Azrikam, Bokru, Izmael, Szeariasz, Obadiasz i Chanan. Wszyscy oni byli synami Asela. 39 Synowie jego brata Eszeka: Ułam, jego pierworodny, drugi Jeusz, trzeci Elifelet. 40 Synowie Ułama byli dzielnymi wojownikami, strzelającymi z łuku. Mieli oni wielu synów i wnuków - stu pięćdziesięciu. Ci wszyscy byli potomkami Beniamina.

Pojawiają się mieszkańcy Geba, położonego na północ od Jerozolimy, przesiedleni do Manachat, około pięć kilometrów na wschód od świętego miasta. Są też ci, którzy mieszkają w rejonie Moabu, na wschód od Morza Martwego. Jeszcze inii natomiast mieszkali w Ono i Lod, czyli na południu, w okolicach wybrzeża śródziemnomorskiego. Niektórzy osiedlili się później w rejonie Ajjalon, gdzie miał miejsce słynny epizod z „zatrzymaniem słońca” przez Jozuego (Joz 10,12). Wielu Beniaminitów żyło również w Jerozolimie, a to wyjaśnia, czemu autor natchniony darzy ich aż tak wielką uwagą. Na koniec wspomina się żyjących w mieście Gibeon, dziesięć kilometrów na północny zachód od Jerozolimy.

Trzeba zaznaczyć, że na ten długi rejestr składają się imiona szczególnie popularne po niewoli babilońskiej, podczas gdy inne występują tylko tutaj, a poza tym nigdzie w Biblii. Jest nawet Elias, imiennik wielkiego proroka, który pochodził jednak z Transjordanii. Końcówką część listy poświęcono pierwszemu królowi Izraela, którym był Saul, będący, jak wiadomo, Beniaminitą. Ale również w tym przypadku przedstawione tu dane różnią się od tych, które

występują w innym miejscu Biblii, zaś inne imiona (te z 8.35-40, powtórzone w 9,41-44) obecne są jedynie w obu Księgach Kronik. A zatem autor natchniony musiał korzystać z innych źródeł.

Potomkowie pokoleń północnych

1 Synowie Issachara: Tola, Pua, Jaszub i Szimron, czterej. 2 Synowie Toli: Uzzi, Refajasz, Jeriel, Jachmaj, Jibsam i Samuel, naczelnicy rodów Toli, dzielni wojownicy - za czasów Dawida liczba ich wynosiła według ich rodowodów dwadzieścia dwa tysiące sześciuset. 3 Synowie Uzzjego: Izrachiasz, a synowie Izrachiasza: Mikael, Obadiusz, Joel, Jiszszijasz, pięciu, wszyscy naczelnicy rodów. 4 Przy nich były hufce zbrojne do walki, według spisów i według ich rodów liczące trzydzieści sześć tysięcy, mieli bowiem wiele żon i synów. 5 A bracia ich we wszystkich rodach Issachara, dzielni wojownicy, liczyli osiemdziesiąt siedem tysięcy; wszyscy zapisani w rodowodach.

6 [Synowie] Beniamina: Bela, Beker i Jediael, trzej. 7 Synowie Beli: Esbon, Uzzi, Uzzjel, Jerimot i Iri, pięciu, naczelnicy rodów, dzielni wojownicy; według swoich wykazów rodowych liczyli dwadzieścia dwa tysiące trzydziestu czterech. 8 Synowie Bekera: Zemira, Joasz, Eliezer, Elioenaj, Omri, Jeremot, Abiasz, Anatot i Alamet; ci wszyscy są synami Bekera. 9 Według wykazów rodowych dla swego pokolenia, naczelnicy rodów, dzielni wojownicy, liczyli dwadzieścia tysięcy dwustu. 10 Synowie Jediaela: Bilhan, a synowie Bilhana: Jeusz, Benjamin, Ehud, Kenaana, Zetan, Tarszisz i Achiszachar. 11 Wszyscy ci byli synami Jediaela: naczelnicy rodów, dzielni wojownicy, liczyli siedemnaście tysięcy dwustu, gdy wychodzili w szyku na wojnę. 12 Szupim i Chupim, synowie Ira, Chuszim, syn Achera.

13 Synowie Neftalego: Jachasjel, Guni, Jeser i Szallum, potomkowie z Bilhy.

14 Synowie Manasses: Asriel, którego urodziła drugorzędna jego żona, Aramejka. Urodziła ona Makira, ojca Gileada. 15 Makir wziął żony dla Chuppima i Szuppima. Imię jego siostry było Maaka. Imię drugiego syna Selofchad, lecz Selofchad miał tylko córki. 16 Maaka, żona Makira, urodziła syna i dała mu imię Peresz. A bratu jego było na imię Szeresz, którego

synami byli Ułam i Rekem. 17 Syn Ulama: Bedan. Ci byli synami Gileada, syna Makira, syna Manassesa. 18 Ich siostra, Hammoleket, urodziła Iszhoda, Abiezera i Machlę. 19 Synami Szemidy byli: Achian, Szekem, Likchi i Aniam. 20 Synowie Efraima: synem jego Szutelach, synem jego Bered, synem jego Tachat, synem jego Eleada, synem jego Tachat, 21 synem jego Zabada, synem jego Szutelach, a także Ezer i Elead. Zabili ich ludzie z Gat, urodzeni w tym kraju, bo tamci zstąpili, aby zabrać ich stada. 22 Efraim, ich ojciec, przez długi czas obchodził żałobę i przychodzili bracia jego, aby go pocieszyć. 23 Potem zbliżył się do żony swej, która poczęła i urodziła syna, i dał mu imię Beria, ponieważ stało się nieszczęście w jego domu. 24 Jego córką była Szeera, która zbudowała Bet-Choron niższe i wyższe oraz Uzen-Szeera. 25 Synami jego byli Refach i Reszef, synem jego Telach, synem jego Tachan, 26 synem jego Ladan, synem jego Ammihud, synem jego Eliszama, 27 synem jego Nun, synem jego Jozue. 28 Ich posiadłości i ich siedziby były w Betel i miejscowościach przynależnych; w Naaran ku wschodowi, a ku zachodowi w Gezer i miejscowościach przynależnych, w Sychem i miejscowościach przynależnych aż do Ajji i miast przynależnych. 29 W rękach synów Manassesa były: Bet-Szean i miejscowości przynależne, Taanak i miejscowości przynależne, Megiddo i miejscowości przynależne, Dor i miejscowości przynależne. W tych mieszkali synowie Józefa, syna Izraela.

30 Synowie Asera: Jimna, Jiszwa, Jiszwi, Beria i siostra ich Serach. 31 Synowie Berii: Cheber i Malkiel; ten był ojcem Birzaita. 32 Cheber był ojcem Jafleta, Szemera, Chotama i siostry ich Szuy. 33 Synowie Jafleta: Pasak, Bimhal i Aszwat; to są synowie Jafleta. 34 Synowie Szemera: Achi, Rohga, Chubba i Aram. 35 Synowie brata jego, Helema: Sofach, Jimna, Szelesz i Amal. 36 Synowie Sofacha: Suach, Charnefer, Szual, Beri i Jimra; 37 Beser, Hod, Szamma-Szilsza, Jitran i Beera. 38 Synowie Jetera: Jefune, Pispia i Ara. 39 Synowie Ulli: Arach, Channiel i Risja. 40 Wszyscy ci synowie Asera, naczelnicy rodów, znamienici mężowie, dzielni wojownicy, główni wśród książąt, a według spisów liczyli w swoich rodowodach dwadzieścia sześć tysięcy wojska zdolnego do walki.

Ostatnie w pokoleniu Efraima jest imię Jozuego, zdobywcy ziemi Obiecanej. Zajęty przez ten ród obszar to centrum Palestyny, obejmujące miejsca, które były siedzibami ważnych sanktuariów i pamiątek Izraela, takich jak znane nam już Betel i Sychem. Po Jozuem następuje ród Asera, którego geograficzną lokalizację, zgodnie z innymi faktami biblijnymi, należało widzieć między Karmelem a Fenicją. Natomiast tutaj umiejscawia się go również w środkowo-południowej części Izraela, wraz z nazwami miejscowości znajdujących się na tym obszarze. Być może jest to echo pewnej migracji lub dawnego pobytu.

Zdjęcie 1. **Pasterz i jego syn giną z rąk napastników.** Min., XIV w. Rzym, Apostolska Biblioteka Watykanu

Kradzież bydła była zjawiskiem dość powszechnym na dawnym Bliskim Wschodzie, a dopuszczały się jej przeważnie ludy koczownicze lub półkoczownicze na szkodę bądź innych plemion, bądź ludności miejscowej. Również ziemie Izraela często padały ofiarą napaści: należy tu wspomnieć zwłaszcza Madianitów (Sdz 6,1-6) i Amalekitów (1 Sm 30,1). Grabież, której często towarzyszyło niszczenie wiosek i wyrzynanie w pień ich mieszkańców, uważana była za akcję typowo wojenną; tłumaczy to gwałtowność, z jaką ludzie z Gat potraktowali napastników z pokolenia Efraima, zabijając ich (7,21).

kurzone karty Biblii

1 Krn 6

Inni potomkowie Lewiego

1 Synowie Lewiego: Gersom, Kehat, Merari. 2 Oto imiona synów Gersoma: Libni i Szimei. 3 Synowie Kehata: Amram, Jishar, Chebron i

Uzzjel. 4 Synowie Merariego: Machli i Muszi. Oto są rody Lewiego według ich ojców:

5 Gerszoma: syn jego Libni, syn jego Jachat, syn jego Zimma, 6 syn jego Joach, syn jego Iddo, syn jego Zerach, syn jego Jeatraj.

7 Synowie Kehata: syn jego Amminadab, syn jego Korach, syn jego Assir, 8 syn jego Elkana, syn jego Ebiasaf, syn jego Assir, 9 syn jego Tachat, syn jego Uriel, syn jego Ozjasz, syn jego Saul. 10 Synowie Elkany: Amasaj i Achimot. 11 Syn jego Elkana, syn jego Sofaj, syn jego Nachat, 12 syn jego Eliab, syn jego Jerocham, syn jego Elkana. 13 Synowie Samuela: pierworodny Joel i drugi Abiasz.

14 Synowie Merariego: syn jego Machli, syn jego Libni, syn jego Szimei, syn jego Uzza, 15 syn jego Szimea, syn jego Chaggiasz, syn jego Asajasz.

16 Tych ustanowił Dawid dla prowadzenia śpiewu w domu Bożym, odkąd spoczęła tam arka. 17 I byli na służbie śpiewaczej przed przybytkiem Namiotu Spotkania, dopóki Salomon nie zbudował domu Pańskiego w Jerozolimie. Stawali zaś zgodnie z ustalonym porządkiem ich służby.

18 Ci więc stawali wraz z synami swoimi: spośród synów Kehata: Heman, śpiewak, syn Joela, syna Samuela, 19 syna Elkany, syna Jerochama, syna Eliela, syna Toacha, 20 syna Sufa, syna Elkany, syna Machata, syna Amasaja, 21 syna Elkany, syna Joela, syna Azariasza, syna Sefaniasza, 22 syna Tachata, syna Assira, syna Ebiasafa, syna Koracha, 23 syna Jishara, syna Kehata, syna Lewiego, syna Izraela. 24 Brat jego, Asaf, stał po jego prawej stronie: Asaf, syn Berekiasza, syna Szimei, 25 syna Mikaela, syna Baasejasza, syna Malkiasza, 26 syna Etniego, syna Zeracha, syna Adajasza, 27 syna Etana, syna Zimmy, syna Szimejego, 28 syna Jachata, syna Gerszoma, syna Lewiego.

29 Synowie Merariego, ich bracia, stawali po lewej stronie: Etan, syn Kisziego, syna Abdiego, syna Malluka, 30 syna Chaszabiasza, syna Amazjasza, syna Chilkiasza, 31 syna Amsjego, syna Baniego, syna Szemera, 32 syna Machliego, syna Musziego, syna Merariego, syna Lewiego.

33 Bracia ich, lewicy, byli przeznaczeni do wszelkich usług w przybytku domu Bożego. 34 Aaron zaś i jego synowie zamieniali w dym ofiary na ołtarzu całopalenia i na ołtarzu kadzenia, zgodnie z całą posługą w Miejscu Najświętszym i aby dokonywać prześlągania za Izraela, według tego

wszystkiego, co nakazał sługa Boży, Mojżesz. 35 Oto są synowie Aarona: synem jego Eleazar, synem jego Pinchas, synem jego Abiszua, 36 synem jego Bukki, synem jego Uzzi, synem jego Zerachiasz, 37 synem jego Merajot, synem jego Amariasz, synem jego Achitub, 38 synem jego Sadok, synem jego Achimaas. 39 A oto miejsce ich zamieszkania, według ich siedzib w wyznaczonych dla nich granicach. Synom Aarona, z rodu Kehata - taki bowiem dział wyznaczono im przez losowanie - 40 dano Hebron w ziemi judzkiej wraz z otaczającymi go pastwiskami. 41 Pola zaś miejskie i ich osiedla dano Kalebowi, synowi Jefunnego. 42 Synom Aarona dano także miasta ucieczki: Hebron i Libnę wraz z ich pastwiskami, Jattir i Esztemoa z ich pastwiskami, 43 Chilaz z jego pastwiskami, Debir z jego pastwiskami, 44 Aszan z jego pastwiskami i Bet-Szemesz z jego pastwiskami. 45 Od pokolenia Beniamina: Geba z jej pastwiskami, Alemet z jego pastwiskami i Anatot z jego pastwiskami; wszystkich miast trzynaście według ich rodzin. 46 Pozostałym synom Kehata, spośród rodzin tegoż pokolenia, przypadło losem miast dziesięć od pokolenia, to jest od połowy Manasses. 47 Synom Gerszoma, według ich rodzin, od pokolenia Issachara, od pokolenia Asera, od pokolenia Neftalego i od pokolenia Manasses w Baszanie: trzynaście miast. 48 Synom Merarięgo według ich rodzin przypadło losem od pokolenia Rubena, od pokolenia Gada i od pokolenia Zabulona: dwanaście miast.

49 Izraelici dali lewitom te miasta wraz z ich pastwiskami. 50 Dali oni losem z ziem należących do pokolenia synów Judy, do pokolenia synów Symeona i do pokolenia synów Beniamina te miasta, którym nadali ich imiona. 51 Niektóre rodziny synów Kehata miały miasta wylosowane od pokolenia Efraima. 52 Dano im miasta ucieczki: Sychem z jego pastwiskami na górze Efraima, Gezer z jego pastwiskami, 53 Jokmeam z jego pastwiskami, Bet-Choron z jego pastwiskami, 54 Ajjalon z jego pastwiskami i Gat-Rimmon z jego pastwiskami. 55 A od połowy pokolenia Manasses - dla pozostałych rodzin Kehata: Aner z jego pastwiskami i Bileam z jego pastwiskami.

56 Synom Gerszoma dano od połowy pokolenia Manasses: Golan w Baszanie z jego pastwiskami i Asztarot z jego pastwiskami. 57 Od pokolenia Issachara: Kedesz z jego pastwiskami, Dobrat z jego pastwiskami, 58 Ramot z jego pastwiskami i Anem z jego pastwiskami. 59 Od pokolenia Asera: Maszal z jego pastwiskami, Abdon z jego pastwiskami, 60 Chukok z jego pastwiskami i Rechob z jego pastwiskami. 61 Od pokolenia Neftalego: Kadesz w Galilei z jego pastwiskami, Chammon z jego pastwiskami i Kiriataim z jego pastwiskami.

62 Pozostałym synom Merariego od pokolenia Zabulona: Rimmono z jego pastwiskami i Tabor z jego pastwiskami. 63 A za Jordanem, koło Jerycha, na wschód od Jordanu, od pokolenia Rubena: Beser w pustyni z jego pastwiskami, Jahsę z jej pastwiskami, 64 Kedemot z jego pastwiskami i Mefaat z jego pastwiskami. 65 Od pokolenia Gada: Ramot w Gileadzie z jego pastwiskami, Machanaim z jego pastwiskami, 66 Cheszbón z jego pastwiskami i Jazer z jego pastwiskami.

Rodowód kapłańskiej linii Lewiego jest najstaranniej opracowany i przytacza najwięcej imion. Wiemy już, że podstawowy cel Ksiąg Kronik skupia się wokół świątyni jerozolimskiej i kultu, jaki tam sprawowano. To również jest powodem, że prezentacje różnych ogniw genealogicznych stają się jakby gęściejsze, czerpiąc najprawdopodobniej ze wspomnień lub opowiadań związanych z tradycjami i archiwami świątynnymi. Trzej synowie Lewiego – Gerszon, Kehat i Merari, wraz z ich potomstwem ustępują później miejsca wykazom odnoszącym się do lewitów trudniących się śpiewem liturgicznym, uważanym za jeden z podstawowych składników kultu. Do ich zadań i sposobu ich organizacji w dwudziestu czterech różnych klasach autor powróci w rozdziale 25.

Zdjęcie 2. Widok wykopalisk w Dor.

Dor (7,29). Miasto o tej nazwie leżało na wybrzeżu Morza Śródziemnego, na południe od góry Karmel i wspomina się je już w niektórych tekstach egipskich z XIII i XII w. przed Chr. Jego mieszkańcy nazywani są tam Sekel lub Sikuli. Tradycja biblijna włącza Dor do ziemi pokolenia Manasses, mimo że pod kontrolą izraelską znalazło się ono dopiero pod panowaniem Dawida. W 732 r. przed Chr. podbili je Asyryjczycy, a później po upadku ich imperium, przeszło w ręce Fenicjan. W epoce hellenistycznej nazywano je Dorą, i tę właśnie nazwę spotykamy w 1 Mch 15,11.

British Museum.

Śpiewacy. Muzyka była jednym z ważnych elementów uroczystości religijnych w Izraelu, podobnie jak na całym Bliskim Wschodzie. W miejscach kultu na terenie Izraela prawdopodobnie już w bardzo zamierzchłej przeszłości istniały grupy muzyków i śpiewaków uświetniających różne liturgie. Ich obecność w Jerozolimie za czasów Ezechiasza poświadcza pochodzący z kronik króla Sennacheryba tekst asyryjski. Lecz dopiero po powrocie z wygnania babilońskiego, kiedy odbudowano już świątynię, muzyka i śpiew zyskały w niej ważne i stałe miejsce (6,16-17). Taką właśnie sytuację zastał tam autor Księgi Kronik, i tak ją przedstawia.

Zdjęcie 2. **Sadok namaszczający Salomona na króla.** Szkoła Raffaella, XVI w. Rzym, Łoże Watykańskie.

Kapłan Sadok. Według zapisu z wersetów 6,35-38, Sadok wywodził się w prostej linii od Aarona. Był kapłanem w czasach monarchii Dawidowej i odegrał istotną rolę za czasów Salomona, zaś jego potomkowie zajęli bardzo wysoką pozycję w historii Izraela, pełniąc funkcję wpływowych kapłanów w jerozolimskim sanktuarium. Ponieważ jest to jedyne miejsce w Biblii, gdzie wspomina się o takim pochodzeniu Sadoka, dlatego też niektórzy z uczonych podważają wiarygodność tej informacji, zwracając uwagę na fakt, że imię Sadok wywodzi się z takiego samego rdzenia, jak imiona Melchizedek lub Adonisedek, które wedle zapisów biblijnych nosili mieszkańcy Jerozolimy przed jej podbiciem przez Izrael. Można więc przypuszczać, że Sadok był pierwotnie tubylczym kapłanem Jerozolimy, któremu Dawid zezwolił jednak na dalsze sprawowanie funkcji kapłańskich.

Potomkowie Rubena, Gada,
Manasses i Lewiego

1 Synowie Rubena, pierworodnego Izraela. Wprawdzie był on pierworodnym, lecz ponieważ skalał łóżce swego ojca, pierworództwo jego

dane było synom Józefa, syna Izraela, więc nie podawało się rodowodów według pierworodztwa. 2 Chociaż Juda był najpotężniejszym z braci swoich i z niego miał pochodzić władca, jednak pierworodztwo należało do Józefa.

3 Synowie Rubena, pierworodnego Izraela: Henocho, Pallu, Chesron i Karmi.

4 Synowie Joela: jego synem Szemajasz, jego synem Gog, jego synem Szimei, 5 jego synem Mika, jego synem Reajasz, jego synem Baal, 6 jego synem Beera, którego król Asyrii Tiglat-Pileser uprowadził do niewoli; był on naczelnikiem Rubenitów.

7 Braćmi ich według ich rodów, kiedy spisywano rodowody ich pokoleń, byli: naczelnik Jejel, Zachariasz, 8 Bela, syn Azaza, syna Szemy, syna Joela, który zamieszkiwał Aroer aż do Nebo i Baal-Meon. 9 Ku wschodowi zaś zamieszkiwał aż po wejście na pustynię [ciągnącą się] od rzeki Eufrat, gdyż pomnożyły się ich trzody w ziemi Gilead. 10 Za czasów Saula prowadzili wojnę z Hagrytami, którzy wpadli w ich ręce, zamieszkali więc w ich namiotach w całej okolicy wschodniej Gileadu.

11 Synowie Gada zamieszkiwali naprzeciwko nich w ziemi Baszan aż do Salka. 12 Joel pierwszy, drugi Szafan, potem Janaj i Szafat w Baszanie. 13 Braćmi ich są według ich rodów: Mikael, Meszullam, Szeba, Joraj, Jakan, Zija i Eber - siedmiu. 14 A ci byli synami Abichaila: Ben-Churi, Ben-Jaroach, Ben-Gilead, Ben-Mikael, Ben-Jesziszaj, Ben-Jechdo, Ben-Buz. 15 Achi, syn Abdiela, syna Guniego, był głową ich rodów. 16 Zamieszkiwali oni w Gileadzie, Baszanie i przynależnych miejscowościach, na wszystkich pastwiskach Sirionu⁷, leżących na ich krańcach⁷. 17 Wszystkie ich rodowody zostały sporządzone za czasów Jotama, króla Judy, i Jeroboama, króla Izraela.

18 Synów Rubena i synów Gada oraz połowy pokolenia Manasses, ludzi walecznych, mężów noszących tarczę i miecz, strzelających z luku i wyszkolonych w rzemiośle wojennym było czterdzieści cztery tysiące siedemset sześćdziesięciu, gdy udawali się na wojnę.

19 A rozpoczęli wojnę z Hagrytami, Jetur zaś, Nafisz i Nadab 20 przyszli im z pomocą przeciwko nim. Dostali się więc w ich ręce Hagryci i wszyscy, którzy z nimi byli, albowiem podczas walki wzywali Boga, który ich wysłuchał, bo pokładali w Nim ufność. 21 Uprawdzili zaś z ich stad: pięćdziesiąt tysięcy wielbłądów, dwieście pięćdziesiąt tysięcy owiec, dwa

tysiące osłów i sto tysięcy ludzi. 22 Rzeczywiście mnóstwo padło zabitych, albowiem była to wojna Boża. I zamieszkali na ich miejscu aż do niewoli⁹.

23 Synowie połowy pokolenia Manassesza osiedlili się w tym kraju, od Baszanu aż do Baal-Hermonu, Seniru i góry Hermon. Byli oni liczni. 24 Oto naczelnicy ich rodów: Efer, Jiszi, Eliel, Azriel, Jeremiasz, Hodawiasz i Jachdiel, dzielni wojownicy, ludzie sławni, naczelnicy swoich rodów.

25 Lecz sprzeniewierzyli się Bogu swych ojców i dopuszczali się nierządu z bogami ludów tamtego kraju, które Bóg wytracił przed nimi. 26 Bóg Izraela pobudził ducha Pula, króla asyryjskiego, ducha Tiglat-Pilesera, króla asyryjskiego, i uprowadził do niewoli Rubenitów, Gadytów oraz połowę pokolenia Manassesza. Przyprowadził on ich do Chałach, Chabor, Hara i do rzeki Gozan, gdzie przebywają aż do dnia dzisiejszego.

27 Synowie Lewiego: Gerszon, Kehat i Merari. 28 Synowie Kehata: Amram, Jishar, Chebron i Uzzjel. 29 Dzieci Amrama: Aaron, Mojżesz i Miriam. Synowie Aarona: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar. 30 Eleazar był ojcem Pinchasa, a Pinchas - Abiszuy. 31 Abiszua był ojcem Bukkiego, a Bukki - Uzzięgo. 32 Uzzi był ojcem Zerachiasza, a Zerachiasz - Merajota. 33 Merajot był ojcem Amariasza, a Amariasz - Achituba. 34 Achitub był ojcem Sadoka, a Sadok - Achimaasa. 35 Achimaas był ojcem Azariasza, a Azariasz - Jochanana. 36 Jochanan był ojcem Azariasza - tego, który sprawował urząd kapłański w świątyni, którą zbudował Salomon w Jerozolimie. 37 Azariasz był ojcem Amariasza, a Amariasz - Achituba. 38 Achitub był ojcem Sadoka, a Sadok - Szalluma. 39 Szallum był ojcem Chilkiasza, a Chilkiasz - Azariasza. 40 Azariasz był ojcem Serajasza, a Serajasz - Josadaka. 41 Josadak poszedł do niewoli, do której Pan wziął Judę i Jerozolimę przez Nabuchodonozora.

Na widoku pojawia się niejaki Joel, o którym poza tym fragmentem Księgi Kronik nie znajdziemy żadnych innych wzmianek, co wskazuje na to, że – tak samo jak w innych przypadkach – autor posługuje się własnymi źródłami i tradycjami. Następnie przechodzi się do innego z Jakubowych synów – Gada, którego rodowód różni się od wersji znanej nam z Księgi Liczb (26,15-18), a geograficzne umiejscowienie jego pokolenia na północnym terytorium Baszanu, za Jordanem musi mocno zaskakiwać, ponieważ zazwyczaj rodowi temu przypisywano centralny region Gileadu w Transjordanii. Przywołuje się również zdobycze terytorialne potomków Gada, dokonane wraz z innymi rodami pozostającymi po drugiej stronie Jordanu, tj. Rubena i połowy pokolenia Manassesza.

Liczby przedstawione tutaj przy okazji owych zwycięstw, przede wszystkim nad Hagrytami (być może chodzi o potomków Hagar, niewolnicy Abrahama i matki Izmaela), są ogromne i mają świadczyć o stałym napięciu, jakie panowało między tym ludem a arabskimi nomadami. Ale jak to będziemy często powtarzać, Kronikarz lubuje się w liczbach, zwłaszcza gdy świadczą one o chwale Izraela lub o chwale najdroższych mu postaci z historii biblijnej.

Rodowód przywołuje następnie tę połowę rodu Manasses, która pozostała w Transjordanii. Autor dodał tu notę o uprowadzeniu, jakiego wobec pokoleń Rubena, Gada i Manaasses dokonał król asyryjski Tiglat-Pileser II. Jest to kolejny fakt historyczny, który wymienia się wyłącznie w Księgach Kronik.

Jakub błogosławi synów Józefa. Rembrandt, 1606-1669. Kassel, Galeria Miejska.

Pierworództwo Izraela. W dwóch pierwszych wersetach rozdziału 5. napotykamy na próbę pogodzenia różnych izraelskich tradycji wiążących się z prawem pierworództwa w odniesieniu do synów Jakuba. Ruben sam się go pozbawił, popełniając cudzołóstwo (Rdz 35,22; 49,4). Przywilej przysługujący pierworodnemu przeszedł wówczas, według niektórych tradycji, na Józefa i jego synów (Manasses, a zwłaszcza Efraim), którym właśnie z tego powodu Jakub przekazał swoje szczególne błogosławieństwo. Kronikarz jednak dominującą rolę przyznaje tutaj pokoleniu Judy, z którego wywodził się Dawid. Tylko dynastia Dawidowa może panować nad Izraelem, ponieważ do tego powołał ją sam Bóg, a poza tym królowie z tego właśnie pokolenia wybudowali Mu w Jerozolimie świątynię, która stała się centrum religijnego życia ludu.